

Μέσα σε ένα γοητευτικό μυθιστορηματικό πλαίσιο η **Φιλομήλα Λαπατά** καταγράφει την Ιστορία της Αθήνας και των κατοίκων της στις αρχές του 1800, παρουσιάζοντας παράλληλα τον ψυχολογικό καμβά πάνω στον οποίο η ζωή καταγράφει τις ανθρώπινες επιλογές, τις αντιδράσεις, τις συμπεριφορές, το πάθος και τα πάθη, την εκδίκηση, τον προσωπικό δρόμο που επιλέγει ο καθένας για τη λύτρωση του, όλα όσα σηματοδοτούν την εξελικτική του πορεία μέσα στο χρόνο, τον τρόπο με τον οποίο η ζωή γράφει τελικά τα δικά της σενάρια.

Η Λέγκω Βαρβαρέσου, η ηρωίδα της Φιλομήλας Λαπατά στο νέο της **μυθιστόρημα** που κυκλοφορεί από τις εκδ. ΨΥΧΟΓΙΟΣ είναι μια γυναίκα που επιθυμεί να παραμείνει αλώβητη μέσα από τις μισαλλοδοξίες και τα μίση των κοινωνιών της εποχής. Για να το πετύχει αυτό πρέπει να αναμετρηθεί πρωτίστως με τα δικά της πάθη, το μίσος που φουντώνει μέσα της, τη δίψα της για εκδίκηση και ανακατάταξη των σχέσεων, τη διεκδίκηση της προσωπικής της ταυτότητας και κυρίως την αποκατάσταση των αδικιών που διαμόρφωσαν την προσωπικότητά της, σκοτώνοντας μέσα της την αθωότητα και τη ξεγνοιασιά της νεανικής της ηλικίας.

Θα προσπαθήσει να αποτινάξει από πάνω της τα δεσμά της πατρικής απολυτότητας και να ξεανακερδίσει το χρόνο που έχασε κλείνοντας έτσι το πιο οδυνηρό κεφάλαιο της ζωής της. Για να το πετύχει όμως αυτό θα χρειαστεί να περάσουν χρόνια και η Λέγκω να γνωρίσει πρώτα η ίδια τις δικές της δυνατότητες. Άλλωστε ο δρόμος για τη λύτρωση περνά πάντα μέσα από την αυτογνωσία και η ηρωίδα αυτού του βιβλίου βιώνει κατάσαρκα πως για να «βρεις το λευκό, πρέπει να το αναζητήσεις ως την ύστατη ένταση του μαύρου».

Η δική της επιστροφή στον κόσμο της προσωπικής της αναζήτησης είναι δύσκολη, επικίνδυνη, είναι όμως κυρίως συμφιλιοτική με το πρότερο συναισθηματικό χάος. Η Λέγκω θα νιώσει πως το παρελθόν είναι το σύνορο που πρέπει να ξεπεράσουμε, αφού είναι αδύνατο να το αλλάξουμε και κάθε πιθανή προσπάθεια να το σβήσουμε από τη δική μας ψυχή είναι καταδικασμένη να παραμείνει ατελέσφορη. Μπορούμε όμως να πάρουμε στα χέρια μας τη μοίρα μας. Να ορίσουμε εκ νέου τη θέση των πραγμάτων, ακόμα και τον τρόπο με τον οποίο θα αναπολούμε αυτό το παρελθόν. Να γνωρίσουμε το χάος και να το διαφεντέψουμε. Να αφησούμε στη διάπυρη ανάγκη της εναρμόνισής μας με το χτες. Αλλιώς η επιστροφή δε θα έχει κανένα νόημα. Και η λύτρωση ανέφικτη θα παραμείνει.

Ο δρόμος των επιλογών της Λέγκω γίνεται ο μονόδρομος της φυγής σε μια σωτηρία που θα αργήσει να έρθει. Ένας δρόμος που θα περάσει μέσα από το μίσος και την ανάγκη για την αποκατάσταση των ισορροπιών με οποιοδήποτε τίμημα. Και παράλληλα θα περάσει μέσα από τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες μιας ολόκληρης εποχής του ελληνισμού, γνωστοποιώντας στον αναγνώστη τις μαρτυρίες μιας ιστορικής περιόδου.

Η Λέγκω επιστρέφει στην Αθήνα το 1836, πολλά χρόνια μετά το γάμο της στην Κωνσταντινούπολη με την ψυχή της πάντα κατάστικτη από τις πληγές που της άφησαν ο πατέρας της και ο πρόην αρραβωνιαστικός της. Η παλιά δική της θυσία για να σωθεί ο γονιός της έχει πέσει στο κενό αφού έγινε η αιτία εκείνος να τη διώξει από το σπίτι και να τη στείλει στην απορριπτεία, για την ελληνική πραγματικότητα, αγκαλιά του ανθρώπου που άλλαξε τη μοίρα της. Όμως αυτό είναι μόνο το μυθιστορηματικό εύρημα που επιλέγει η Φιλομήλα Λαπατά για να στηρίξει το αφηγηματικό της σύμπαν. Επί της ουσίας η Λέγκω αντιπροσωπεύει τον άνθρωπο που παίρνει στα χέρια του τη μοίρα του, που με αποφασιστικά βήματα αναμετρά τη ζωή του και διαφεντεύει το μέλλον του. Τον άνθρωπο που αποφασίζει να κοιτάξει κατάματα το παρελθόν για να ορίσει το μέλλον του.

Με καλοδουλεμένη γλώσσα η Λαπατά παρουσιάζει σε ένα καλαίσθητο και λεπτοδουλεμένο κείμενο τις λεπτομέρειες από την καθημερινότητα και τον τρόπο του βίου των κατοίκων της Αθήνας του 1800, μεταφέρει μετά από κοπιώδη ιστορική έρευνα την αίσθηση της εποχής, το μυστηριώδες άρωμα μιας κοινωνίας εντελώς χαμένη. Και το κάνει με ένα τρόπο ατμοσφαιρικό και σίγουρο, καθώς οι ήρωές της μοιάζουν να πατούν γερά στα σανίδια των σκηνικών της.

**Το ιστορικό μυθιστόρημα της Φιλομήλα Λαπατά, Η επιστροφή [Σειρά: Οι κόρες της Ελλάδας 1], κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Ψυχογιός.
*Τέσσ Μπάλα***

